

**İLKÖĞRETİM İKİNCİ KADEME ÖĞRENCİLERİNİN YAZILI
ANLATIM BECERİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER
AÇISINDAN İNCELENMESİ: ERZİNCAN ÖRNEĞİ***

**A RESEARCH ON THE WRITING SKILLS OF PRIMARY SCHOOL
SECOND GRADE STUDENTS IN TERMS OF VARIOUS
VARIABLES: ERZİNCAN SAMPLE**

Oğuzhan YILMAZ**

ÖZET

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler neticesinde, değişen ve gelişen dünyada kimi zaman kaynak, kimi zaman ise alıcı durumunda olan insan, devam eden bu gelişim sürecinde var olabilmek adına kendini ifade edebilme gücüne sahip olmalıdır. Bireyin kendisini kalıcı ve etkili bir biçimde ifade edebilmesinin en kolay ve en güzel biçimi de kuşkusuz yazma eylemidir. Bu çalışma ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerini çeşitli değişkenler açısından incelemek amacıyla yapılmıştır. Genel Tarama modeliyle yapılan bu çalışmanın örneklemini kasti örnekleme yoluyla seçilen 109 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada öğrencilere 14 maddelik formlar dağıtılmış ve bu formların öğrenciler tarafından doldurulması sağlanmıştır. Akabinde, öğrencilerin çalışma kitapları toplanarak yazılı anlatım becerileri incelenmiş ve “Kompozisyon Değerlendirme Ölçeği”ne işlenmiştir. Elde edilen verilerin istatistik analizi için SPSS programı aracılığıyla “Bağımsız Gruplar Arası T- Testi” ve “Tek Yönlü Varyans Analizi” teknikleri kullanılmıştır. Çalışma sonucunda, “kız öğrencilerin yazılı anlatım becerileri bakımından erkek öğrencilerden daha başarılı olduğu, ilköğretim okulu düzeyinde bir sözlüğe ve yazım kılavuzuna sahip olmanın yazılı anlatım becerilerini geliştirdiği; öğrencilerin sınıf düzeyi yükseldikçe yazılı anlatım becerilerinde bir gerileme görüldüğü; öğrencilerin son bir yılda okuduğu kitap sayısının fazlalığıyla yazılı anlatım becerilerinin paralellik gösterdiği; ilgi gösterilen kitap türüyle yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir ilişkinin söz konusu olmadığı; sosyo-ekonomik düzeyi iyi olan öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin gelişmiş olduğu; okul başarı puanı yüksek olan öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin daha iyi durumda olduğu” sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: İlköğretim ikinci kademe, öğrenci, yazılı anlatım becerileri, yazma eğitimi.

ABSTRACT

* Bu çalışma 2009 yılında kabul edilen yüksek lisans tezimin kısaltılmış hâlidir.

** Okutman, Erzincan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü,
oyilmaz@erzincan.edu.tr

As a result of scientific and technological changes, man who is sometimes a source and sometimes a consumer in a changing and developing world must have the power of expressing himself in order to survive throughout this continuous development. The developments in the world we live in haven't composed of the man life through the intimate relations with a few people around him and visiting them. Various changes consisting of cultural, historical, political and even relations pertaining to human beings have been occurred day by day. Naturally man should express himself in terms of his attitudes and feelings against these changes. The easiest and best way of individuals' expressing themselves permanently and efficiently is certainly writing. The sample of this study done through General Scanning Model consists of 109 intentionally chosen students. In the study, a form has been used each consisting of 14 items and students have been asked to fill out them. Then, students' workbooks have been collected, their written expression skills have been studied and the data has been processed into "Composition Assessment Scale". "Independent Samples T-Test" and "One Way Avona Test" in SPSS have been used for the statistic analyses of the data. It has been found out at the end of the study that "female students are good at writing more than male students, possessing a dictionary and a writing guide suitable for primary school student level improve the students' writing skills, the higher students' level is, the worse they write, there is a parallel relationship between the number books they have read for the last one year and students' writing skills, there is no meaningful relationship between the type of books students are interested in and students' writing skills, students who are in a better situation in terms of socio- economic aspect have a good writing skill and students who have better school marks are also good at writing.

Key words: Second grade at primary school, student, written expression skills, writing

1. GİRİŞ

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler neticesinde, değişen ve gelişen dünyada kimi zaman kaynak, kimi zaman ise alıcı durumunda olan insan, sürekli devam eden bu gelişim sürecinde var olabilmek için kendini ifade edebilme gücüne sahip olmalıdır. Yaşanılan dünyadaki gelişmeler insanın hayatını, sadece kendi köyünün sınırlarından, çevresindeki üç beş insanla kurduğu samimi ilişkilerden, akşam gezmelerinden ibaret kılmamıştır. Her geçen gün kültürel, tarihî, siyasi şartlara hatta beşerî münasebetlere varana kadar türlü değişimler yaşanmaktadır. Tabiatıyla insan bu değişimler karşısında duruşunu ve tavrını kalıcı ve etkili bir biçimde gösterebilmelidir. Bunun en kolay ve en güzel şekli de kuşkusuz yazma eylemidir.

İnsan seslerinin her birine ilişkin işaretleri yazıyla sunma sanatı (Mithat, 1985, s. 15-20) biçiminde ifade edilen yazma eylemine; sözlü iletişim aracı olan dili, yazı denilen görsel ve tek boyutlu bir dizgeye aktarma eylemi (Sever, 1988, s.11); duyguların, düşüncelerin, olayların, isteklerin, hayallerin yazılı biçimde ifade edilmesi (Coşkun, 2007, s. 56); iletişim kurmanın, duygu, düşünce ve tasarılarımızı, görüp yaşadıklarımızı anlatmanın bir yolu (Ünalın, 2006, s.99); her türlü olay, durum, fikir ve duyguların meydana geldiği, doğduğu, onları yarına yansıtan, kalıcılığını sağlayarak gelecek nesillere kalmasına imkân veren bir araç (Ağca, 1999, s.61) biçiminde pek çok tarif getirilebilir.

Yukarıda görüldüğü gibi, kimi konu alanı uzmanlarınca her bir ifade de farklı bir yönüne vurgu yapılan yazma eylemi, önemli bir ihtiyaç olmasına rağmen toplumlarda yazma oranı dinleme, konuşma ve okuma oranlarına nazaran hayli düşüktür. Bu hususta yapılan bir araştırma “insanların çalışma zamanları içerisinde dinlemeye %40, konuşmaya %35, okumaya %16 ve yazmaya ise %9 oranında vakit ayırdıklarını göstermektedir (Kalaycı, 2005, 55- 56).”

Yazma eylemine diğer beceri alanlarından daha az vakit ayrılmasının pek çok sebebi vardır. Bunların en önemlilerinden biri de süreç odaklı yazma anlayışının yerine ürün odaklı yazma anlayışının benimsenmiş olmasıdır. Oysa yazma eylemi, günlük hayatta ortaya konulan birçok davranış gibi bir sürecin ürünüdür. Örneğin, bir öğrencinin sabah erkenden kalkıp okula gitmesi her ne kadar basit ve anlık bir eylem olarak görülse de, bu durum beraberinde bir sorumluluklar organizasyonunu getirir. Öğrencinin akşamdan güne ilişkin verilen ödevleri yapması, ertesi günkü derslere hazır gidebilmek için ön bilgi oluşturabilecek tarzda kitapları karıştırması, defterini, kalemını çantasına yerleştirilmesi, bir süreç dâhilinde gerçekleşir. Duygu ve düşünceleri kâğıda dökebilme eylemi de yukarıda bahsedilen olay gibi bütünü, yani yazma sürecinin sadece bir parçasıdır.

Raimes’e göre, düşüncelerin etkili bir biçimde ifade edilebilmesi için yazma sürecinde oluşturulan bir yazının bileşenleri "söz dizimi, içerik, dil bilgisi, metin düzeni, sözcük seçimi, amaç, hedef kitle, yazarın yazma süreci (Raimes, 1983, s.6.)” aşamalarından meydana gelmektedir. Maalesef, bugüne kadar okullarımızda yapılagelen yazılı anlatım uygulamaları yazmanın bir süreç olduğu gerçeğini göz ardı etmektedir. “Ülkemizde Türkçe yazılı anlatım becerisinin geliştirilmesinde geleneksel olarak, öğretmenin verdiği bir konuda (genellikle bir özdeyiş), kısıtlı bir süre içinde öğrencilerin yazılı bir metin üretmeleri beklenir ve metnin okuyucusu da öğretmen olur. Öğrenci ise metni üretirken, okurun öğretmen olacağını, öğretmenin hata düzeltmek

ve değerlendirme yapmak amaçlı bir okuma yapacağını bilir. Böylesi bir yaklaşımda hem öğretmen hem öğrenci için yazma süreci değil ürün ön plana çıkmaktadır (Çakır, 2003, s.33).”

Ürün odaklı yazma anlayışının yanı sıra öğrencilerin yazma becerilerini etkileyen önemli amillerden biri de eğitim sistemidir. İlköğretim sıralarından başlayıp üniversite sıralarına kadar devam eden eğitim süreci içerisinde öğrenciler seviye belirleme sınavı, devlet parasız yatılı ve bursluluk sınavı, öğrenci seçme ve yerleştirme sınavı, kamu personeli seçme sınavı adları altında iyi bir gelecek için hayatlarının dönüm noktası sayılabilecek türden çeşitli sınavlara girmektedirler. Çoktan seçmeli test şeklinde hazırlanan bu sınavlar öğrencilerin sözlü ve yazılı anlatım becerilerini ölçmekten çok uzaktır. Öğrencinin ne konuştuğunun ne yazdığının önemsenmediği, yalnızca a'nın mı b'nin mi doğru olduğunu ölçmekle sınırlı olan bu sınavlar, eğitim sistemini de doğrudan etkilemiş, kimi zaman dershanelerin kimi zaman da devlet okullarında çalışan öğretmenlerin doğrudan hizmet ettiği çoktan seçmeli testlere dayanan bir öğretim modeli ortaya çıkarmıştır. Çoktan seçmeli test usulünün hüküm sürdüğü bu model konuşamayan, sevgisini, nefretini, sevincini, kızgınlığını ifade etmekte yetersiz kalan, bazen iki kelimeyi bazen de iki satırı bir araya getiremeyen öğrencilerle öğretmenleri karşı karşıya getirmiştir. Cümle kurmakta bile sıkıntı yaşayan öğrencilerin, imla, noktalama, sözcükleri doğru yazma, bir ana fikir ortaya koyma, paragraf oluşturma gibi bir kısım temel yazılı anlatım becerilerinde de derin sıkıntılar yaşayacakları muhakkaktır. Bu temel düşünceden hareketle çalışmada ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatım becerileri farklı değişkenler açısından incelenecektir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma modeli:

Araştırma iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında, birlikte değişim varlığını ve derecesini belirlemeyi amaçladığı için genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeliyle yapılmıştır (Karasar, 2010, s. 81).

2.2. Problem durumu:

İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatım becerileri çeşitli değişkenlere göre (sınıf düzeyi, cinsiyet, ilköğretim okulları düzeyinde bir sözlüğe sahip olma, ilköğretim okulları düzeyinde bir yazım kılavuzuna sahip olma, son bir yılda okunan kitap sayısı, ilgi gösterilen kitap türü, sosyo ekonomik düzey, okul başarı puanı) değişmekte midir?

2.3. Amaç:

Bu araştırma, Erzincan'ın Tercan ilçesine bağlı Mamahatun 17 Şubat İlköğretim Okulu ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerini, çeşitli değişkenler açısından incelemek amacıyla yapılmıştır.

2.4. Denenceler:

1. Öğrencilerin yazılı anlatım becerileriyle sınıf düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.
2. Öğrencilerin yazılı anlatım becerileriyle cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.
3. İlköğretim okulları düzeyinde bir sözlüğe sahip olmakla öğrencilerin yazılı anlatım becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur.
4. İlköğretim okulları düzeyinde bir yazım kılavuzuna sahip olmakla öğrencilerin yazılı anlatım becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur.
5. Öğrencilerin son bir yılda okuduğu kitap sayısı ile onların yazılı anlatım becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.
6. İlgi gösterilen kitap türüyle öğrencilerin yazılı anlatım becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur.
7. Sosyo-ekonomik durumla öğrencilerin yazılı anlatım becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.
8. Öğrencilerin okul başarı puanları ile yazılı anlatım becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.

2.5. Sınırlılıklar:

Bu çalışma, Mamahatun 17 Şubat İlköğretim Okulu ikinci kademe öğrencilerden “kasti örnekleme” metoduyla seçilen 109 öğrenciyle sınırlıdır.

2.6. Sayıtlar:

Öğrencilerin kişisel bilgi formunda kendilerine yöneltilen sorulara samimiyetle cevap verdikleri ve uygulanan ölçeğin araştırmada elde edilmeye çalışılan verileri toplamada kapsam ve uygulama geçerliliği bakımında yeterli ve güvenilir olduğu kabul edilmiştir.

2.7. Araştırmanın Evreni:

Erzincan il merkezinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okullarının ikinci kademesine devam eden öğrenciler araştırmanın evrenini oluşturmaktadır.

2.8. Araştırmanın Örnekleme:

Evrene dâhil olan bütün öğrencilerin araştırmaya katılması mümkün olmadığından araştırma örneklem alma yoluyla yapılmıştır. Mamahatun 17 Şubat İlköğretim Okulu ikinci kademe öğrencileri arasından, kasti örnekleme yöntemiyle öğrenciler seçilmiştir. 6. sınıftan 39, yedinci sınıftan 37 ve sekizinci sınıftan 33 öğrenci olmak üzere toplam 109 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur.

2.10. Veri Toplama Yöntem ve Araçları:

Bu araştırmada 109 öğrenciye 14 maddelik formlar dağıtılmış ve bu formların öğrenciler tarafından doldurulması sağlanmıştır. Anket tekniği ile toplanan bu verilerden sonra öğrencilerin çalışma kitapları toplanmıştır. Toplanan kitaplarda öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini geliştirmeye yönelik olarak hazırlanan etkinliklerin yapılıp yapılmadığına dikkat edildikten sonra, toplamda 545 çalışma yaprağı incelenmiş ve öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini geliştirmeye yönelik Konedralı ve Özder (2009, s. 12) tarafından hazırlanan “Kompozisyon Değerlendirme Ölçeği”ne işlenmiştir. Yazılı anlatım becerisi buluş, planlama ve anlatım olarak ele alınan ve toplam 25 maddeli içeren beşli likert tipli ölçeğin hazırlanması esnasında Konedralı ve Özder, 12 ilköğretim öğretmeni ve 2 uzman görüşüne başvurmuş; 2 ilköğretim öğretmeninden bu ölçeği kompozisyon derslerinde kullanmalarını istemiştir. Görüş ve uygulamalar neticesinde alpha güvenilirlik katsayısını hesaplayan Konedralı ve Özder bu oranı .80 olarak bulmuştur.

1.11. Verilerin Analizi:

İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi konulu araştırmamızda elde edilen verilerin istatistik analizi SPSS (Statistical Packet for Social Science) programı aracılığıyla yapılmıştır. Öğrencilerin yazılı anlatım becerileri üzerinde farklılık oluşturabilecek iki değişkenin test edilmesinde “Bağımsız Gruplar Arası T- Testi (Independent Samples T-Test)”, ikiden fazla değişkenin test edilmesindeyse “Tek Yönlü Varyans Analizi (One Way ANOVA)” kullanılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde ilköğretim ikinci kademe öğrencilerine ait çalışma kitapları ve çalışma kâğıtlarından hareketle, öğrencilerin yazma becerilerinin değerlendirilmesine ilişkin bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 1: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Yazılı Anlatım Becerileri ile İlgili Bağımsız T Testi Sonuçları

CİNSİYET	N	X	Ss	Sd	t	p
ERKEK	65	77,8000	18,94169	107	-4,828	,000*
KIZ	44	95,2500	17,86138			

* p < .001

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre yazılı anlatım becerileriyle ilgili Bağımsız T Testi sonuçları yukarıdaki tabloda verilmiştir. Test sonuçlarına göre öğrencilerin cinsiyetleriyle yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($t_{107} = -4,828$, $p < .05$). Bu sonuç yazılı anlatım becerileri açısından kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha iyi durumda olduğunu göstermektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin İlköğretim Okulu Düzeyinde Bir Yazım Kılavuzuna Sahip Olmasına Göre Yazılı Anlatım Becerileri ile İlgili Bağımsız T Testi Sonuçları

YAZIM KILAVUZU	N	X	Ss	Sd	t	p
EVET	78	90,1538	18,93466	106	4,523	,000*
HAYIR	30	72,1000	17,59575			

* p < .01

Öğrencilerin ilköğretim okulu düzeyinde bir yazım kılavuzuna sahip olmasına göre yazılı anlatım becerileriyle ilgili Bağımsız T Testi sonuçları yukarıdaki tabloda verilmiştir. Test sonuçlarına göre öğrencilerin ilköğretim okulu düzeyinde bir yazım kılavuzuna sahip olmalarıyla yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($t_{106} = 4,523$, $p < .05$). Test sonuçlarına göre ilköğretim okulu düzeyinde bir yazım kılavuzuna sahip olan öğrencilerin yazılı anlatım becerileri daha üst düzeydedir.

Tablo 3. Öğrencilerin İlköğretim Okulu Düzeyinde Bir Sözlüğe Sahip Olmasına Göre Yazılı Anlatım Becerileri ile İlgili Bağımsız T Testi Sonuçları

SÖZLÜK	N	X	Ss	Sd	t	p
EVET	94	87,2766	19,95231	106	3,482	,002*
HAYIR	14	70,7857	15,95753			

*p < .01

Öğrencilerin ilköğretim okulu düzeyinde bir sözlüğe sahip olmasına göre yazılı anlatım becerileriyle ilgili Bağımsız T Testi sonuçları yukarıdaki tabloda verilmiştir. Test sonuçlarına göre öğrencilerin ilköğretim okulu düzeyinde bir sözlüğe sahip olmalarıyla yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($t_{106} = 3,482$, $p < .05$). Bu sonuçtan hareketle ilköğretim okulu düzeyinde bir sözlüğe sahip olan öğrencilerin yazılı anlatım becerileri daha ileri seviyededir denilebilir.

Tablo 4. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Yazılı Anlatım Becerileriyle İlgili Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Gruplar Arası	Kareler Ortalaması	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	p	LSD
	3162,580	2	1581,290	4,038	,020*	1-3, 2-3
Grup İçi	41507,769	106	391,583			
Toplam	44670,349	108				

*p < .05

1: 6. sınıf, 2: 7. sınıf, 3: 8. sınıf

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre yazılı anlatım becerileriyle ilgili Tek Yönlü Anova Testi sonuçları yukarıdaki tabloda verilmiştir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin sınıf düzeyleriyle yazılı anlatım becerileri arasındaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur ($F: 4,038$, $p < .05$). Altıncı sınıftan sekizinci sınıfa doğru ilerleyen süreçte öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinde gerileme olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Son Bir Yılda Okuduğu Kitap Sayısına Göre Yazılı Anlatım Becerileriyle İlgili Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Gruplar Arası	Kareler Ortalaması	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	p	LSD
	8521,849	3	2840,616	8,271	,000*	1-4, 2-4, 3-4
Grup İçi	35374,712	103	343,444			
Toplam	43896,561	106				

*p < .01

1: 0–4, 2: 5–9, 3: 10–14, 4: 15 ve üzeri

Öğrencilerin son bir yılda okuduğu kitap sayısına göre yazılı anlatım becerileriyle ilgili Tek Yönlü Anova Testi sonuçları yukarıdaki tabloda verilmiştir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin son bir yılda okuduğu kitap sayısı ile yazılı anlatım becerileri arasındaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur (F: 8,271, $p < .05$). Son bir yılda okunan kitap sayısı arttıkça öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin geliştiği ve daha kaliteli ürünler ortaya koydukları tespit edilmiştir.

Tablo 6. İlgi Duyulan Kitap Türüne Göre Yazılı Anlatım Becerileriyle İlgili Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Ortalaması	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	p	LSD
Gruplar Arası	2376,266	3	792,089	1,951	,127*	
Grup İçi	37357,474	92	406,059			
Toplam	39733,740	95				

* $p > .05$

1: Roman, 2: Hikâye, 3: Şiir, 4: Deneme/ Eleştiri

İlgi duyulan kitap türüne göre yazılı anlatım becerileriyle ilgili Tek Yönlü Anova Testi sonuçları yukarıdaki tabloda verilmiştir. Bu sonuçlara göre ilgi gösterilen kitap türüyle yazılı anlatım becerileri arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur (F: 1,951, $p > .05$). İlgi duyulan kitap türüyle anlatım becerileri arasındaki ilişki benzerlik göstermektedir, bu nedenle ilgi duyulan kitap türü anlatım becerileri üzerinde herhangi bir tesire sahip değildir.

Tablo 7. Öğrencilerin Sosyo- Ekonomik Durumuna Göre Yazılı Anlatım Becerileriyle İlgili Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Ortalaması	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	p	LSD
Gruplar Arası	5072,515	2	2536,258	6,789	,002*	1–3, 2–3
Grup İçi	39597,833	106	373,564			
Toplam	44670,349	108				

* $p < .05$

1: Alt düzey, 2: Orta düzey, 3: Üst düzey

Öğrencilerin sosyo-ekonomik durumuna göre yazılı anlatım becerileriyle ilgili Tek Yönlü Anova Testi sonuçları yukarıdaki tabloda verilmiştir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin sosyo-ekonomik durumuyla yazılı anlatım becerileri arasındaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur (F: 6,789, $p < .05$). Bulgular sosyo-ekonomik düzey yükseldikçe öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin geliştiğini göstermektedir.

Tablo 8. Öğrencilerin Okul Başarı Puanına Göre Yazılı Anlatım Becerileriyle İlgili Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Ortalaması	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	p	LSD
Gruplar Arası	18306,417	3	6102,139	24,303	,000*	2-3, 2-4, 2-5, 3-4, 3-5, 4-5
Grup İçi	26363,932	105	251,085			
Toplam	44670,349	108				

* $p < .01$

1: 0-44, 2: 45-54, 3: 55-69, 4: 70-84, 5: 85- 100

Öğrencilerin okul başarı puanına göre yazılı anlatım becerileriyle ilgili Tek Yönlü Anova Testi sonuçları yukarıdaki tabloda verilmiştir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin okul başarı puanıyla yazılı anlatım becerileri arasındaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur (F: 24,303, $p < .05$). Öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin geliştikçe okul başarı puanları da yükselmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

- Öğrencilerin cinsiyetleriyle yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiş, kız öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin erkek öğrencilere göre daha iyi durumda olduğu ortaya çıkmıştır.
- İlköğretim okulu düzeyinde bir sözlüğe sahip olmakla yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bulgular, ilköğretim okulu düzeyinde bir sözlüğe sahip olan öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir.

3. İlköğretim okulu düzeyinde bir yazım kılavuzuna sahip olmakla yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. İlköğretim okulu düzeyinde bir yazım kılavuzuna sahip olmanın yazılı anlatım becerilerinin gelişmesine katkı sağladığı ortaya çıkmıştır.
4. Öğrencilerin sınıf düzeyleriyle yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Öğrencilerin sınıf düzeyi yükseldikçe yazılı anlatım becerilerinde bir gerileme görülmektedir.
5. Öğrencilerin son bir yılda okuduğu kitap sayısı ile onların yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Öğrencilerin son bir yılda okuduğu kitap sayısının fazlalığıyla yazılı anlatım becerileri paralellik göstermektedir.
6. Öğrencilerin ilgi gösterdikleri kitap türüyle yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir ilişki söz konusu değildir.
7. Sosyo-ekonomik durumla öğrencilerin yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Sosyo-ekonomik düzeyi iyi olan öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin gelişmiş olduğu görülmüştür.
8. Okul başarı puanıyla yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Okul başarı puanı yüksek olan öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin gelişmiş olduğu görülmüştür.

Öneriler:

1. Bir sözlüğe ve yazım kılavuzuna sahip olan öğrencilerin yazılı anlatım becerileri sözlük ve yazım kılavuzuna sahip olmayan öğrencilere nazaran daha fazla gelişmiştir. Bu sebeple öğrencilerin sözlük ve yazım kılavuzu kullanması alışkanlık hâline getirilmelidir.
2. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir ilişki vardır. Öğrencilerin sınıf düzeyi ilerledikçe yazılı anlatım becerilerinde gerileme olmaktadır. Dolayısıyla öğretmenler ilerleyen sınıflarda ilgi toplayıcı, yazmaya karşı olumlu tutumlar geliştirici çalışmalara daha fazla yer vermelidir.
3. Son bir yılda okuduğu kitap sayısı ile doğru orantılı olarak öğrencilerin yazılı anlatım becerileri gelişme göstermektedir. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin çokça kitap okuyacağı ortamlar hazırlanmalı, ilköğretim okullarında yapılan mevcut bir saatlik okuma uygulamasının süresi arttırılmalıdır. Öğrencilerin anne ve babalarının eğitim

düzeyleyi yükseldikçe öğrencilerin yazılı anlatım kabiliyetleri artmaktadır. Bilinçli veliler yetiştirebilmek adına aile eğitim programları düzenlenmelidir.

4. Sosyo-ekonomik düzeydeki gelişme ile öğrencilerin yazılı anlatım becerilerindeki gelişme paralellik göstermektedir. Bu anlamda öğrencilerin daha müreffeh bir hayat sürmesi için öğrencilere ve ailelerine gerekli sosyal, kültürel ve ekonomik şartlar sağlanmalıdır.
5. Öğrencilerin okul başarı puanıyla yazılı anlatım becerileri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş, başarılı öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin daha ileri düzeyde olduğu görülmüştür. Okul başarı durumunu artırmak için yazılı anlatım çalışmalarına daha çok yer verilmelidir.

KAYNAKÇA

- Ağca, H. (1999). *Yazılı anlatım*. Ankara: Gündüz Eğitim Yayıncılık.
- Coşkun, E. (2007). Yazma Becerisi, A. Kırkılıç ve H. Akyol, (Ed.), *İlköğretimde Türkçe Öğretimi* içinde (49-91). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Kalaycı N., Temur, T. (2005), İlköğretim Okullarında Dinleme Becerisini Nasıl Geliştirebiliriz?. *Eğitime Bakış*, 1 (7), 53–63.
- Karasar, N. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Konedralı, G., Özder, H. *Yazılı Anlatım Becerisinin Geliştirilmesinde Sözlü Anlatım Destekli Ön çalışma Yönteminin Etkililiği*, 17 Mart 2011, www. aoa.edu/ozder/files/DAU%20SUNU.doc
- Mithat, A. (1985). Yazı Yazmak Üzerine Bazı Bilgiler. *Türk Dili Dergisi*, XLIX (397), 15-20.
- Raimes, A. (1983). *Techniques in teaching writing*. Oxford: Oxford Universty Press.
- Sever, S. (2002). Bir Öğretim Dili Olarak Türkçenin Sorunları ve Öğretme-Öğrenme Sürecindeki Etkili Yaklaşımlar, *Türkçenin Dünyü, Bugünü, Yarını; (Uluslararası Bilgi Şöleni) Bildiriler*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Ünalın, Ş. (2006). *Türkçe Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

* * * *